

Статистика розвитку ІТ-ринку в США, Україні й світі

Проаналізовано динаміку і структуру розвитку ринку інформаційних технологій у США, Україні та у світі загалом. Розглянуто результати прогнозування позицій Сполучених Штатів як світового лідера в ІТ-галузі у післякризовий період (2012–2014 роки). Акцентовано увагу на високому рівні комп'ютеризації українських підприємств і підкреслено важливість проведення всеохоплюючого дослідження ринку інформаційних технологій в Україні.

Ключові слова: інформаційні технології, комп'ютерна техніка, програмне забезпечення, ІТ-послуги, видатки бюджету, комп'ютеризація.

Після глобальної фінансово-економічної кризи 2008–2009 років спостерігалось певне поживлення економічної динаміки, зокрема на ринку інформаційних технологій (далі – ІТ) світу. Так, у 2009–2011 роках відбулося подвоєння обсягів експорту програмної продукції України, 70% якої спрямовано на американський ринок.

У вітчизняній літературі тематика розвитку ринку інформаційних технологій розглядалася, зокрема, в публікаціях Г. Андрощука, Ю. Бажала, С. Войтка, В. Гейця, С. Полумієнка, Л. Федулової, М. Чайковської [1–8]. У роботі [9] розкрито проблематику українсько-американської співпраці в галузі інформаційних технологій, однак тема розвитку ІТ-сектору в Сполучених Штатах, Україні та у світі загалом упродовж 2012–2014 років ще потребує детального дослідження.

Мета статті – розгляд проблематики розвитку ІТ-індустрії в Україні, США і світі у 2008–2011 роках, а також прогнозування розвитку галузі в 2012–2014 роках.

Вітчизняний ринок інформаційних технологій перебуває на стадії активного становлення. Зокрема, збільшується рівень комп'ютеризації підприємств, розширюється мережа доступу до Інтернету, зафіксовано відчутне збільшення експорту української програмної продукції [10]. Розглянемо останні тенденції на ІТ-ринках світу і США [11].

ІТ-ринки світу і США. Світова фінансово-економічна криза 2008–2009 років суттєво вплинула на розвиток глобального ринку інформаційних технологій, в якому виокремлюють сегменти комп'ютерної техніки, програмного забезпечення (далі – ПЗ) та ІТ-послуг (табл. 1, за даними [11]).

Таблиця 1

**Ринок інформаційних технологій світу:
обсяги і структура видатків, 2008–2014 рр.**

Роки	Світові видатки, млрд. дол. США				Питома вага окремих видів ІТ-видатків світу, %			
	Комп'ютерна техніка	Програмне забезпечення	ІТ-послуги	ІТ-ринок світу	Комп'ютерна техніка	Програмне забезпечення	ІТ-послуги	ІТ-ринок світу
2008	382	231	811	1424	26,8%	16,2%	57,0%	100,0
2009	335	225	769	1329	25,2%	16,9%	57,9%	100,0
2010	375	244	793	1412	26,6%	17,3%	56,2%	100,0
2011	404	268	848	1520	26,6%	17,6%	55,8%	100,0
2012, оцінка	424	285	874	1583	26,8%	18,0%	55,2%	100,0
2013, прогноз	471	305	907	1683	28,0%	18,1%	53,9%	100,0
2014, прогноз	528	325	944	1797	29,4%	18,1%	52,5%	100,0

Так, у кризовому 2009 році обсяги продажів комп'ютерної техніки у світі впали на 12,3%, програмного забезпечення – на 2,5%, ІТ-послуг – на 5,1%. Загалом у світі (без США) перевищити рівні продажів комп'ютерної техніки і видатків на ІТ-послуги, зафіксовані 2008 року, вдалося тільки в 2011 році (табл. 2, за даними [11]).

Зазначимо, що загалом у світі за межами США обсяги продажів комп'ютерної техніки майже втричі перевищують обсяги продажів програмної продукції. Це свідчить, з одного боку, про високий рівень незадоволеного попиту на комп'ютери і супутнє обладнання, а з іншого – про поширення піратства і неналежний захист авторських прав на програмне забезпечення.

Ринок інформаційних технологій світу (без США):
обсяги і структура витраток, 2008–2014 рр.

Роки	Світові витатки (без США), млрд. дол. США				Питома вага окремих видів ІТ-витатків світу (без США), %			
	Комп'ютерна техніка	Програмне забезпечення	ІТ-послуги	ІТ-ринок світу (без США)	Комп'ютерна техніка	Програмне забезпечення	ІТ-послуги	ІТ-ринок світу (без США)
2008	247	92	596	935	26,5%	9,8%	63,7%	100,0
2009	203	85	554	842	24,1%	10,1%	65,8%	100,0
2010	226	93	562	881	25,7%	10,5%	63,8%	100,0
2011	249	106	602	957	26,0%	11,1%	62,9%	100,0
2012, оцінка	261	110	609	981	26,6%	11,3%	62,1%	100,0
2013, прогноз	301	117	624	1042	28,8%	11,3%	59,9%	100,0
2014, прогноз	350	124	641	1114	31,4%	11,1%	57,5%	100,0

Щодо ІТ-ринку США, то і в кризовому 2009 році показники витраток майже збереглися на рівні попереднього року. Структура ринку інформаційних технологій Сполучених Штатів є доволі розвиненою – обсяги витраток на програм-

не забезпечення перевищували обсяги витраток на комп'ютерну техніку на 3,6%, а в 2014 році, як очікується, перевищать на 12,9%. Питома вага витраток на ІТ-послуги прогнозується стабільною на рівні близько 44% (табл. 3, за даними [11]).

Таблиця 3

Ринок інформаційних технологій США:
обсяги і структура витраток, 2008–2014 рр.

Роки	Витатки США, млрд. дол. США				Питома вага окремих видів ІТ-витатків США, %			
	Комп'ютерна техніка	Програмне забезпечення	ІТ-послуги	ІТ-ринок США	Комп'ютерна техніка	Програмне забезпечення	ІТ-послуги	ІТ-ринок США
2008	135	139	215	489	27,5%	28,5%	44,0%	100,0
2009	132	140	215	487	27,0%	28,7%	44,2%	100,0
2010	149	151	231	531	28,0%	28,50%	43,5%	100,0
2011	155	162	246	563	27,5%	28,8%	43,7%	100,0
2012, оцінка	163	175	265	602	27,1%	29,0%	43,9%	100,0
2013, прогноз	170	188	283	641	26,6%	29,2%	44,2%	100,0
2014, прогноз	178	201	303	683	26,1%	29,5%	44,4%	100,0

Сполучені Штати Америки є глобальним лідером на ринку інформаційних технологій і, згідно з оприлюдненими прогнозами, що враховують зростання ВВП США й загострення фінансово-економічних проблем у країнах Європейського

Союзу (передусім в євросоні), найближчим часом питома вага США на світовому ІТ-ринку дедалі зростатиме та становитиме 38% у 2014 році (табл. 4, за даними [11]).

Таблиця 4

Частка США у витатках на ІТ у світі, 2008–2014 рр.

Роки	Комп'ютерна техніка	Програмне забезпечення	ІТ-послуги	ІТ-ринок США
2008	35,2	60,4	26,6	34,4
2009	39,3	62,2	28,0	36,7
2010	39,6	62,0	29,1	37,6
2011	38,3	60,4	29,0	37,0
2012, оцінка	38,4	61,3	30,3	38,0
2013, прогноз	36,2	61,5	31,2	38,1
2014, прогноз	33,8	62,0	32,1	38,0

Характерно, що частка США у світових видатках на науку і дослідження також перебуває в діапазоні 34–38%. Упродовж трьох найближчих років попит на комп'ютерну техніку в США дещо знизуватиметься, оскільки її ринок є доволі насиченим. Зазначимо, що майже дві третини програмної продукції світу споживається в Сполучених Штатах і питома вага США у глобальних закупівлях ПЗ очікується в 2012–2014 роках на високому рівні (60,4–62,0%). Річний обсяг ринку програмного забезпечення США приблизно еквівалентний обсягу ВВП України у 2011 році.

У 2001–2009 фінансових роках сукупний середньорічний темп зростання федеральних видатків США на інформаційні технології становив 7,09%. За умов збереження такого рівня зростання обсяги видатків федерального бюджету на ІТ повинні були б сягнути 104 млрд. дол. США в 2013 фінан-

совому році [12]. Проте внаслідок запровадження програми економії державних коштів у 2009–2013 фінансових роках обсяги річних федеральних видатків залишатимуться на рівні 79 млрд. дол. США (рис. 1, за даними [12; 13]). Так, у 2011 році федеральні структури США зменшили видатки на інформаційні технології на більш як 4 млрд. дол. США за рахунок скорочення бюджетних видатків (1,335 млрд. дол. США), відмови від дублювання замовлень (1,482 млрд. дол. США), прискорення виконання робіт (1,013 млрд. дол. США), поліпшення управління (0,154 млрд. дол. США) тощо. Водночас видатки компаній на інформаційно-комунікаційні технології (далі – ІКТ), до яких, крім видатків на ІТ, зараховують також видатки на системи мобільного зв'язку та їх обслуговування, у 2013 році перевищать рівень 2008 року навіть за умов невисоких темпів зростання (на 4,5%).

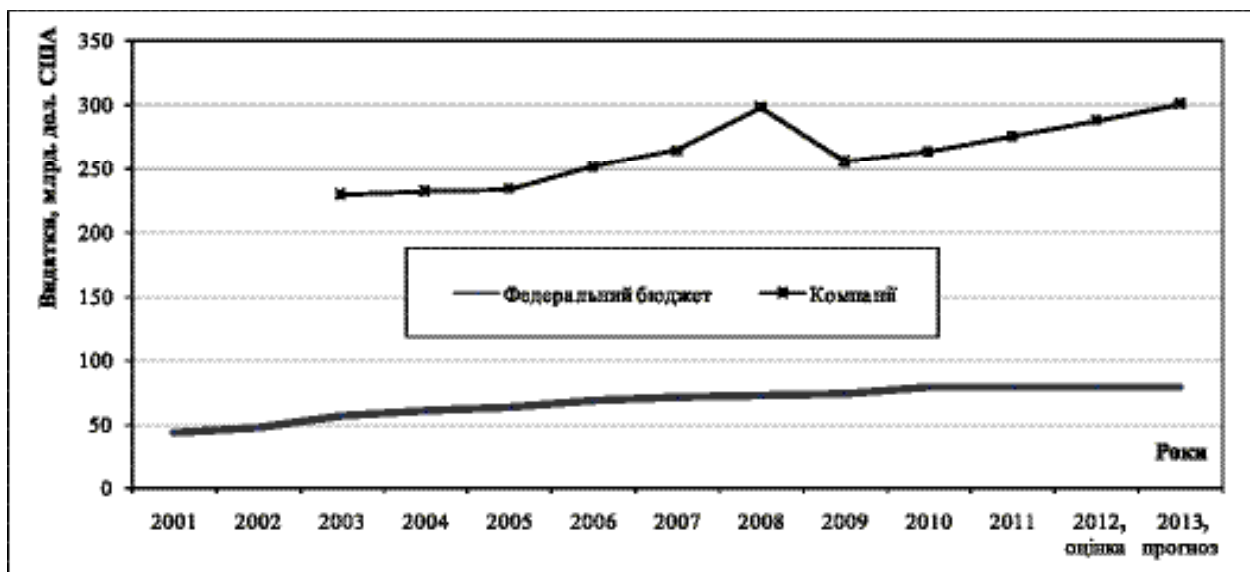

Рис. 1. Видатки федерального бюджету США та компаній на ІТ, 2001–2013 рр.

Стабілізація фінансування видатків федерального бюджету США на ІТ-сектор є одним із чинників, який спонукав американські компанії до розширення ринку замовлень програмної продукції в країнах з нижчою вартістю робочої сили, зокрема в Україні.

Згідно з макроекономічними прогнозами Міжнародного валютного фонду (жовтень 2012 року), протягом 2008–2014 років обсяги світового ВВП збільшаться на 28% [14]. При цьому частка роз-

винутих економік різко зменшиться (з 68,8% до 59,7%), а частка “інших економік” зросте за вказаний період з 31,2% до 40,3% передусім за рахунок динамічнішого розвитку економік країн групи БРІК і АСЕАН. Водночас очікується, що впродовж зазначеного вище періоду частка ВВП США у глобальному ВВП знизиться з 23,3% до 21,7%, оскільки ВВП Сполучених Штатів зросте тільки на 18% (табл. 5, за даними [11; 14]).

Таблиця 5

Обсяги і частка видатків на ІТ в світі та у США (2008–2014 рр.)

Роки	Світ			США		
	ВВП, млрд. дол. США	ІТ-видатки, млрд. дол. США	ІТ-видатки / ВВП, %	ВВП, млрд. дол. США	ІТ-видатки, млрд. дол. США	ІТ-видатки / ВВП, %
2008	61222	1424	2,33	14292	490	3,43
2009	57846	1329	2,30	13974	487	3,49
2010	63180	1412	2,23	14499	531	3,66
2011	69899	1520	2,17	15076	563	3,73
2012, оцінка	71277	1583	2,22	15653	602	3,85
2013, прогноз	74149	1683	2,27	16198	641	3,96

Роки	Світ			США		
	ВВП, млрд. дол. США	ІТ-видатки, млрд. дол. США	ІТ-видатки / ВВП, %	ВВП, млрд. дол. США	ІТ-видатки, млрд. дол. США	ІТ-видатки / ВВП, %
2014, прогноз	78091	1797	2,30	16913	683	4,04
2014/2008	1,28	1,26	0,99	1,18	1,40	1,18

З іншого боку, США продовжуватимуть зміцнюватися як глобальний технологічний лідер, і, як прогнозується, зростання обсягів видатків у галузі інформаційних технологій на ринку США (на 40%) випереджатиме збільшення обсягів ІТ-видатків у світі загалом (на 26%). Відповідно, показник питомої ваги ІТ-видатків у ВВП Сполучених Штатів зросте з 3,41% до 4,04%, тоді як у світі загалом частка ІТ-видатків у ВВП навіть дещо зменшиться – із 2,33% до 2,30%.

Якщо взяти до уваги помірковану оцінку темпів зростання чисельності населення на 18% у 2008–2014 роках як у США, так і у світі загалом, то темпи зростання обсягів ІТ-видатків на одну особу населення в США майже втричі (на 34%) пере-

вищуватимуть відповідний показник для світу без США (12%) упродовж 2008–2014 років. Таким чином, очікується, що в грошовому вимірі обсяги ІТ-видатків на одну особу населення у США становитимуть 2168 дол. США проти 1623 дол. США у 2014 і 2008 роках відповідно, водночас у світі без США – 163 дол. США проти 146 дол. США (у середньому в світі – 252 дол. США проти 213 дол. США). Отже, протягом 2008–2014 років показник питомої ваги населення США у населенні планети зменшуватиметься з 4,5% до 4,4%, а показник зростання ВВП на одну особу населення США поступатиметься аналогічному індикатору для світу без США – відповідно, 13% проти 22% (табл. 6, за даними [11; 13; 14]).

Таблиця 6

Обсяги ВВП і видатків на ІТ на одну особу населення у світі, США і світі без США (2008–2014 рр.)

Роки	ВВП на одну особу населення				Частка населення США у населенні світу, %	ІТ-видатки на одну особу населення (США / Світ без США)
	Світ, дол. США	США, дол. США	Світ без США, дол. США	США / Світ без США		
2008	9164	47386	7356	6,44	4,5	11,1
2009	8562	45906	6800	6,75	4,5	12,3
2010	9249	47228	7462	6,33	4,5	12,8
2011	10122	48741	8311	5,86	4,5	12,5
2012, оцінка	10210	50332	8339	6,04	4,5	13,2
2013, прогноз	10509	51751	8594	6,02	4,4	13,3
2014, прогноз	10951	53691	8976	5,98	4,4	13,3
2014/2008	1,20	1,13	1,22	0,93	0,98	1,20

З іншого боку, в 2008 році обсяги ІТ-видатків на одну особу населення в США були в 11,1 раза вищими порівняно з іншими країнами світу. Така тенденція триватиме й надалі і до 2015 року зростання обсягів видатків на технологічну модернізацію в галузі інформаційних технологій на одну особу населення в США на 20% перевищуватиме збільшення видатків на аналогічні цілі у вимірі на одну особу населення в решті країн світу.

ІТ-ринок в Україні. Розвитку ринку інформаційних технологій в Україні останнім часом приділяється більше уваги. Так, 14 грудня 2011 року було проведено парламентські слухання на тему “Створення в Україні сприятливих умов для розвитку індустрії програмного забезпечення” [15]. Нормативно-правова база України в сфері інформатизації є розвиненою, вона складається з 12-ти законів, 13-ти указів Президента, 5-ти постанов Верховної Ради України, більш як 40-ка постанов і розпоряджень уряду тощо.

С. Полумієнком і Л. Рибаківим запропоновано проект національної системи показників оцінки розвитку інформаційного суспільства в Україні, що містить три взаємопов’язані індекси [6]:

- проникнення ІТ в суспільство (далі – ІТS);
- технологічного застосування ІТ в суспільстві (далі – СТА);
- використання ІТ в озброєнні та засобах інформаційного захисту (далі – СІДА).

Згідно з даними досліджень [6], за 2010–2011 роки громадяни та органи державного управління й місцевого самоврядування активніше впроваджують сучасні ІТ у свою основну діяльність, ніж промислові підприємства й організації. За значенням індексу ІТS (35,73 у 2011 році) Україна пододала половину шляху інформатизації суспільства і вдвічі відставала від США (де ІТS дорівнював 70). За рівнем технологічного застосування ІТ Україна більше ніж удвічі відставала від Сполучених Штатів (значення індексу СТА в 2011 році дорівнювало 21,82 та 50 відповідно).

Нині на офіційному сайті Державної служби статистики України (www.ukrstat.gov.ua) в рубриці “Публікації” є розділ 9 “Статистика ринкових нефінансових послуг, транспорту, зв’язку та ІКТ”, в якому інформація власне про ІКТ відсутня. У розділі 11 “Статистика зовнішньої торгівлі” вміщено інформацію про обсяги експорту-імпорту комп’ютерних послуг, які становили в 2011 році, відповідно, 532,3 і 242,4 млн. дол. США. І тільки в розділі 15 “Статистика соціальних послуг” можна знайти статистичний бюлетень “Використання інформаційно-комунікаційних технологій в підприємствах України”. При підготовці цього бюлетня використано дані першого одnorазового державного статистичного спостереження, показники наведені станом на 25.04.2011 року [16] (у США регулярні опитування компанії щодо витрат на ІКТ започатковано з 2003 року). Обстеженням було охоплено 57970 підприємств в усіх регіонах України. Згідно з рекомендаціями Євростату, до вибірки увійшли підприємства таких восьми видів економічної діяльності: переробна промисловість; будівництво; торгівля, ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку; діяльність готелів та ресторанів; діяльність транспорту та зв’язку; інше грошове посередництво, надання кредитів, страхування; операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємцям, а також виробництво фільмів і діяльність у сфері радіомовлення й телебачення.

Найвищий рівень використання комп’ютерів у роботі зафіксовано на підприємствах банківської галузі та страхування (98,6%), найнижчий – в галузі готельно-ресторанного бізнесу (80,7%). У середньому на одному обстеженому підприємстві використовувалося 23,7 персональних комп’ютерів, а рівень комп’ютеризації підприємств є доволі високим (87,7%). З іншого боку, на одного працівника вибірки припадало лише 0,29 комп’ютера, а доступ до мережі Інтернет мали 76% підприємств проти 95% у країнах ЄС-27 (у Румунії – 79%), що наочно свідчить про значний потенціал у галузі подальшої інформатизації.

Щодо фінансування розвитку інформаційних технологій в Україні, то у 2012 році було заплановано виділити 210,2 млн. грн. на впровадження, зокрема, таких бюджетних програм [15]:

- “Створення багатофункціональної комплексної системи “Електронна митниця” – 100 млн. грн.;
- “Національна програма інформатизації, створення електронної інформаційної системи “Електронний Уряд”, створення автоматизованої системи “Єдине вікно подання електронної звітності” – 50 млн. грн.;
- “Створення сучасного інноваційного парку у галузі інформаційних та інших високих технологій” – 35 млн. грн.;

– “Проведення всеукраїнських та міжнародних олімпіад у сфері освіти, здійснення заходів з розвитку освіти у сфері інформаційних технологій” – 18 млн. грн.;

– “Створення і програмно-технічне забезпечення системи інформаційно-аналітичної підтримки, інформаційно-методичне забезпечення та виготовлення бланків посвідчень і нагрудних знаків для системи соціального захисту” – 3,7 млн. грн.;

– “Наукове забезпечення робіт та інформаційні системи щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи” – 3,5 млн. грн.

Загальний бюджет профільних відомств становив 381,7 млн. грн. (Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України – 346,5 млн. грн., Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв’язку та інформатизації, – 35,2 млн. грн.), а Національної академії наук України – 3 066,0 млн. грн. При цьому обсяги річних видатків на функціонування вищих органів державної та судової влади у 2012 році становили 10,1 млрд. грн., зокрема було передбачено виділення 4,2 млрд. грн. для Державної судової адміністрації, 2,7 млрд. грн. – для Генеральної прокуратури України, 1,4 млрд. грн. – для Державного управління справами, 0,87 млрд. грн. – для Верховної Ради України тощо [17]. Ураховуючи високий рівень комп’ютеризації роботи вищих ешелонів державної і судової влади та використовуючи значення показника СТА для України за 2011 рік (21,82%), припустимо, що принаймні 2,2 млрд. грн. їх видатків припадає на інформаційні технології.

Згідно з матеріалами [15], сукупні обсяги ринку інформаційних технологій України в 2011 році оцінювалися на рівні 16 млрд. грн. За прогнозом РМВ Publications, обсяги українського ІТ-ринку в 2013 році сягнуть 18,9 млрд. грн. [17]. З іншого боку, оцінка обсягів ІТ-ринку України відповідно до значення середньосвітового співвідношення ІТ-видатків до ВВП (див. табл. 5) буде на 70% нижчою від оцінки РМВ Publications (рис. 2, за даними [18]).

Отже, визначення обсягів видатків на інформаційні технології в Україні ще чекає на ґрунтовні дослідження силами Державної служби статистики.

Таким чином, можна зробити висновки.

1. Сполучені Штати залишаються глобальним технологічним світовим лідером, а обсяги ІТ-видатків на одну особу населення в США є на порядок вищими порівняно з іншими країнами світу.

2. До 2015 року прогнозоване зростання обсягів видатків на технологічну модернізацію в ІТ-галузі на одну особу населення в США на 20% перевищуватиме збільшення видатків на аналогічні цілі на одну особу населення в решті країн світу.

3. Рівень комп’ютеризації підприємств в Україні є високим (87,7%), проте громадяни й органи державного управління та місцевого самовряду-

вання активніше впроваджують сучасні ІТ у свою основну діяльність, ніж промислові підприємства й організації.

4. За значенням індексу інформатизації суспільства Україна вдвічі відстає від США, а за рівнем технологічного застосування ІТ – більш як у 2,5 раза.

5. Для оцінювання загальних обсягів українського ринку інформаційних технологій (комп'ютерної техніки, програмного забезпечення, ІТ-послуг) і, зокрема, бюджетних видатків на його розвиток необхідно проведення регулярних спостережень і досліджень силами державних статистичних органів.

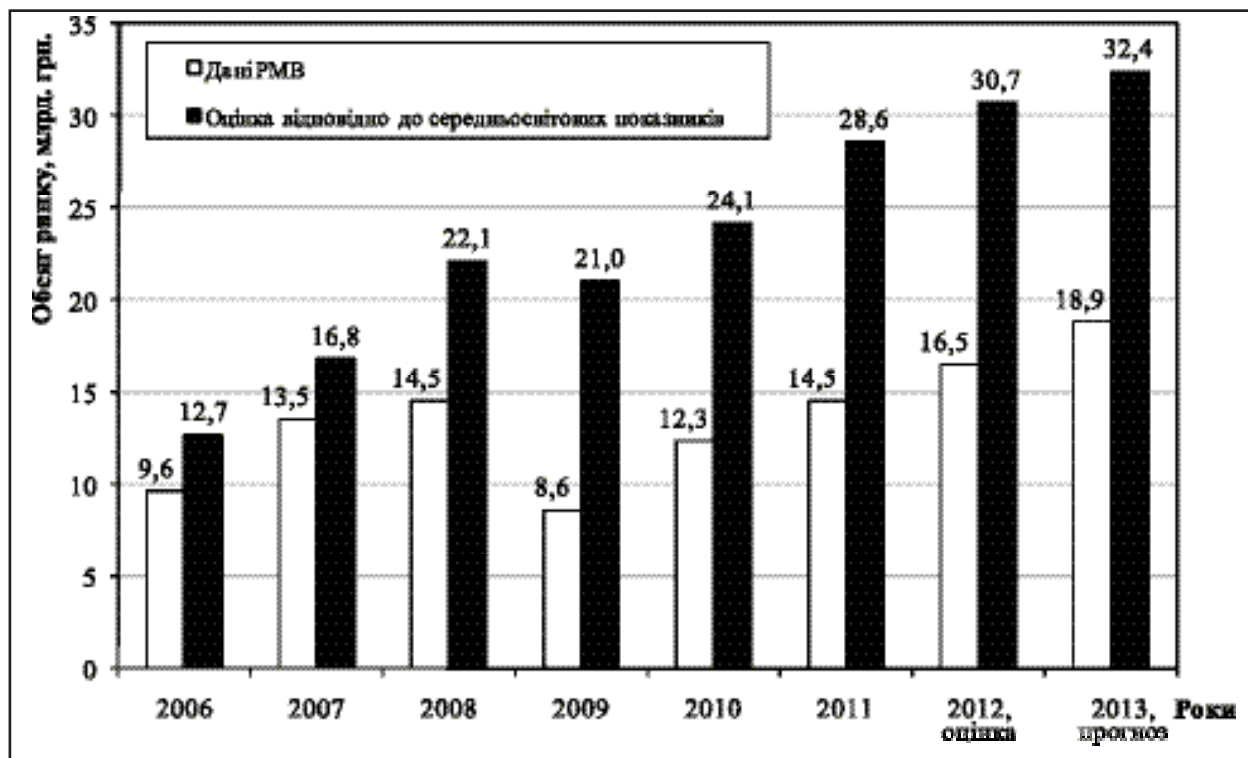

Рис. 2. Оцінки обсягів ІТ-ринку України згідно з даними РМВ Publications і середньосвітовими показниками (2006–2013 рр.)

Розроблений та представлений для обговорення проект Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні [19] має стати основою для комплексного планування діяльності органів влади у сфері інформаційного суспільства. У ході

подальших досліджень планується проведення порівняльного аналізу рівня проникнення ІТ у суспільства США й України в контексті зазначеної Стратегії.

Список використаних джерел

1. Андрощук Г. Індустрія програмного забезпечення в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку / Г. Андрощук // Інформаційне суспільство в Україні : міжнар. наук. конгрес, 25–26 жовт. 2012 р. : тези доп. – К., 2012. – С. 81–88.
2. Войтко С. В. Управління розвитком наукомістких підприємств : [моногр.] / Войтко С. В. ; НТУУ “Київ. політехн. ін-т”. – К. : НТУУ “КПІ”, 2012. – 277 с.
3. Федулова Л. І. Інноваційно-технологічний розвиток України: стан, проблеми, стратегічні перспективи / Федулова Л. І., Бажал Ю. М., Шовкун І. В. ; ред. Л. І. Федулова, Г. О. Андрощук // аналітичні матеріали до Парламентських слухань “Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів” ; Державна установа “Інститут економіки та прогнозування НАН України”. – К. : [Б.в.], 2009. – 196 с.
4. Литвин А. Є. Тенденції розвитку світового ринку інформаційних технологій / А. Є. Литвин // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. – 2011. – Вип. 2. – С. 132–137.
5. Новий курс: реформи в Україні 2010–2015 : [нац. доповідь] / за заг. ред. В. М. Гейця ; НАН України, Секція сусп. і гуманіт. наук. – К. : НВЦ НБУВ, 2010. – 232 с.
6. Полумієнко С. К. Про деякі питання державної політики розвитку інформаційного суспільства / С. К. Полумієнко, Л. О. Рибаків // Інформаційне суспільство в Україні : міжнар. наук. конгрес, 25–26 жовт. 2012 р. : тези доп. – К., 2012. – С. 42–45.
7. Федулова Л. І. Інноваційна економіка : [підруч.] / Федулова Л. І. – К. : Либідь, 2006. – 480 с.
8. Чайковська М. П. Стратегії розвитку ІТ-ринку в умовах фінансової кризи / М. П. Чайковська // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2009. – № 35. – С. 132–138.
9. Бабанін О. Економічна співпраця України і США: ІТ сектор / О. Бабанін // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2012. – № 5. – С. 27–32.

10. Exploring Ukraine. IT Outsourcing Industry 2012 [Electronic resource]. – Access mode : <http://hi-tech.org.ua/wp-content/uploads/2012/08/Exploring-Ukraine-IT-Outsourcing-Industry-20121.pdf>
11. Worldwide IT Spending On Pace to Surpass \$3.6 Trillion in 2012 [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.gartner.com/newsroom/id/2074815>
12. VanRoekel S. Federal Information Technology FY 2013 Budget Priorities: “Doing more with Less” [Electronic resource] / S. VanRoekel. – Access mode : <http://www.scribd.com/doc/115360094/Federal-CIO-Steven-VanRoekel-federal-IT-priorities-for-FY-2013>
13. U.S. Bureau of Census. Information and Communication Technology Survey [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.census.gov/econ/ict> – Screen title.
14. World Economic Outlook Database : October 2012 edition [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2012/02/weodata/index.aspx>
15. Створення в Україні сприятливих умов для розвитку індустрії програмного забезпечення : [парламент. слухання] [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://static.rada.gov.ua/zakon/new/par_sl/sl1412111.htm
16. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємствах України : [стат. бюл.] / відп. за вип. І. В. Калачова ; Держ. служба статистики України. – К. : ДП “Інформ.-аналіт. агентство”, 2011. – 49 с.
17. Закон України “Про Державний бюджет України на 2012 рік” від 22.12.2011 р. № 4282-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/4282-17
18. Удержатъ успех // ТОП-100. Рейтинг лучших компаний Украины. – 2012. – № 2. – С. 90–94.
19. Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні [Електронний ресурс] / Держ. агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України. – Режим доступу : <http://www.dkni.gov.ua/2010-09-09-12-27-24/2012-02-15-12-04-21>

УДК 311.21:330.341.4:338.45

О. О. Чебанов,

кандидат економічних наук, старший науковий співробітник;

Л. О. Збаразська,

кандидат економічних наук, старший науковий співробітник,

завідувач відділом;

Інститут економіки промисловості НАН України

Оцінка ефективності структурних зрушень у промисловості України у 2007–2010 рр.

Наведено та проаналізовано результати оцінювання ефективності структурних зрушень у промисловості України на основі порівняльної ресурсовіддачі протягом 2007–2010 рр. Отримані оцінки доповнено результатами розрахунків ефективності міжгалузевого розподілу економічного ефекту відповідно до факторних витрат. З'ясовано основні тенденції ефективності структурних зрушень за вказаний період.

Ключові слова: економічний аналіз, ефективність, державне регулювання, міжгалузеві пропорції, промисловість, розподіл економічного ефекту, статистичні оцінки, структурні зрушення.

Розвиток національної економіки відбувається у швидко змінюваних умовах внутрішнього і зовнішнього середовищ. Це зумовлює необхідність постійних, динамічних і головне – ефективних трансформацій в економічній системі відповідно до появи нових викликів та факторів впливу. Пріоритетні напрями розвитку промисловості розглядаються, насамперед, у контексті суттєвого підвищення її конкурентоздатності в економіці, що глобалізується. Однією з ключових стає проблема структурного оновлення промислового сектору, зокрема в частині складу видів промислової діяльності та основних міжгалузевих пропорцій.

Процеси ринкової трансформації внесли суттєві корективи в структурні характеристики як усєї національної економіки, так і окремих галузей (видів промислової діяльності). У цих умовах важливим науково-практичним завданням є оцінка їх ефективності у контексті досягнення цілей

© О. О. Чебанов, Л. О. Збаразська, 2013

економічного зростання й розвитку. Для забезпечення науково обґрунтованих оцінок характеру і наслідків структурних змін, що вже відбулися, мають місце в поточному економічному житті або очікуються (чи цілеспрямовано скеровуються з боку держави), доцільно сформулювати та протестувати адекватний аналітико-оціночний інструментарій. Його основна функція – уможливити здійснення кількісного оцінювання структурних змін, що відбуваються, виходячи з певного набору науково обґрунтованих критеріїв соціально-економічного розвитку України на його конкретному етапі.

У розв'язанні цього науково-практичного завдання доволі корисними є напрацювання зарубіжних та вітчизняних учених з проблем структури економіки, структурних пропорцій і змін, структурної політики. Так, вже стали класичними за своїм змістом результати досліджень структурних чинників економічного зростання, наведені в роботах [1–4]. Питанням структурних зрушень,